

Broodje Gezond?

In plaats van een boterham eten we wel eens een broodje. Een broodje worst, een broodje kaas of een broodje gezond....eh, maar wat is nou gezond? Je kunt daar natuurlijk van alles op doen wat gezond is. Maar je kunt er ook de draak mee steken, zoals dat in de kunst wel vaker gebeurt.

De kinderen stellen met uiteenlopende materialen hun eigen broodje gezond samen, nep of echt, met of zonder knipoog. Ze leren over gezond en ongezond, echt en nep, reclame, media en kunst.

titel	Broodje Gezond?
groep	3 – 4
onderwerp	eten, voedsel, gezondheid, kunst, reclame
vlak/ruimtelijk	ruimtelijk
beeldaspect	compositie
materiaal/techniek	Zagen, knippen en schilderen van restmateriaal en purschuim
type les	naar de waarneming
vakgebied	mens en maatschappij kunst

BASISPLAN vakgerichte doelen

Opdracht

De beeldende probleemstelling

De kinderen krijgen een broodje van purschuim. Met verf en restmaterialen stellen ze een eigen 'broodje gezond?' samen, echt of met een knipoog.

Betekenis

De kinderen leren over 'belegde broodjes' in het kader van gezondheid. Maar gezond is niet altijd lekker en omgekeerd. Daar kun je over nadenken en om lachen, zoals kunstenaars en reclamemakers ook vaak doen.

Vorm

De kinderen leren (voedsel)vormen herkennen in materiaal. Ze voorzien die vormen van een passende kleur en stellen ze op een aantrekkelijke manier samen (compositie).

Materiaal

De kinderen doen ervaring op met purschuim, restmateriaal, divers papier, schoensmeer, plakkaat- of acrylverf, lijm en divers gereedschap (w.o. zaag, schaar, kwast, etc.)

Beschouwing

De kinderen leren kijken naar de wijze waarop eten aantrekkelijk wordt gemaakt in reclame. Ze leren over aantrekkelijke samenstelling van etenswaar o.m. op grond van kleur.

Werkwijze

De kinderen leren zagen en snijden in purschuim. Ze knippen in restmaterialen en papier. Door scheuren en kreuken veranderen ze de aard van het materiaal.

Onderzoek

De kinderen onderzoeken gelijkenissen tussen restmaterialen en voedsel en proberen die met ingrepen te versterken (kreuken, scheuren, snijden etc). Ze experimenteren met de vorm en de kleur om die gelijkenis te vergroten. Tenslotte zoeken ze naar een aantrekkelijke gelaagdheid op het broodje.

Organisatie

Lesduur: ca. 60 min.

Het purschuim voor de broodjes moet ruim voor de les opgespoten worden (ca. 1 dag). Verder is een keuze uit de volgende materialen een aardig uitgangspunt:

Onderleggetjes van karton en piepschuim, sitspapier en zijdevloei of crêpepapier, schuimrubber en natuurlijk de restjes purschuim die zich makkelijk laten verwerken.

Op de plastics en schuimartikelen kun je het beste schilderen met acrylverf. Met gewone plakkaatverf gaat ook als je er voor de zekerheid een beetje afwasmiddel aan toevoegt (voorkomt afstoten en 'visogen')

Oriëntatiefase

Introduceren

Voer met de kinderen een gesprekje over lunchen. Wat kun je zoal eten? Brood...oké, maar wat zit erop? Wie eet er wel eens een broodje i.p.v. een boterham? Wat doe je daar dan op? Wie gaat er wel een 'uit eten' voor een broodje, bijv. met een kinderverjaardag? En wat bedoelen we dan...? Kinderen kunnen over het algemeen wel vertellen over 's werelds grootste snackbar met zijn befaamde broodjes: Mac Donalds Hamburger. Veel zijn er zelfs erg enthousiast over.

Kijk met hen naar de *kijkvoorbeelden broodje gezond?*

- o Welke van de plaatjes herkennen ze? (over het algemeen het deel uit het Mac Menu rechtsonder).
- o Hoe groot moet je mond zijn om die grote daarboven te kunnen opeten?
- o En wat gebeurt er op dat vreemde plaatje linksonder; een juffrouw onder een enorme hamburger. Wat zouden ze daarmee bedoelen? (*verpletterd door een enorme hamburger*).
- o Is dat wel gezond, zulke dikke hamburgers?
- o Wat vind je van de broodjes linksboven? Weet je hoe ze die noemen?

Informereren

'Juist, dat noemen ze broodjes gezond'.

Wat kun je op een broodje doen om het een broodje gezond te noemen? Laat ze daarop lekker vrij associëren. Ze gaan waarschijnlijk zelf steeds verder met vreemde mogelijkheden. Kijk dan even met de kinderen naar de afbeeldingen broodje gezond 1 en 2.

Wat vind je er lekker uitzien? Geef aan dat het ook te maken heeft met de kleuren. Welke kleuren zie je bij elkaar op de reclame hamburgers in de *kijkvoorbeelden broodje gezond?* (felle kleuren van tomaat (rood), kaas (geel), sla (groen) etc.)

Die maken ze in de reclame extra fel om het er lekker uit te laten zien! Je mag zo zelf een eigen broodje gezond gaan maken, een 'net echte' of een gek broodje.

Instrueren

'We gaan zo als volgt te werk.'

Volg de techniekvoorbeelden broodje gezond en doe wat stapjes voor.

- o 'Iedereen krijgt zo een stuk purschuim. Dat lijkt al een broodje dat nog niet afgebakken is in de oven. Dat kun je een lekker bruin korstje geven met een beetje schoensmeer of verf.
- o Met het zaag/broodmes kun je er de vorm aan geven die je wilt en 'm voorzichtig opensnijden.
- o Dan ga je een lekker tussen de restjes schuim en de andere spullen zoeken naar materiaal dat je kunt gebruiken voor het lekkers dat je op je broodje gaat doen.
- o Soms moet je het nog in vorm knippen of scheuren (zie de vis of de sla op de voorbeelden)
- o Op de '*Kijkvoorbeelden Garneren met Tomaat, Sla en ...*' zie je wat

je er zoal op je broodje bij kunt doen om het lekker én mooi te maken.

- Met de verf kun je het precies de kleur geven die het in het echt heeft.
- Kijk maar goed hoe je het 'net echt' kun krijgen.
- Tot slot ga je gewoon proberen hoe het 't mooist op het broodje staat.
- Natuurlijk kan je ook samenwerken en dingen uitwisselen.

Ik ben benieuwd wat voor heerlijk broodjes gezond jullie straks kunnen serveren.

Uitvoeringsfase

- Deze les moet een waar feest worden van associëren en uitproberen. Alles is gericht op het spel van aanrommelen, kijken en kiezen.
- De eerste stap, het aantrekkelijk maken van het broodje, is voor de meeste een inspirerend vertrekpunt. Controleer of dat bij iedereen het geval is. Zo niet, biedt het kind hulp met een herkansing.
- Probeer de kinderen van een 'te vast' plan af te helpen om het onderzoek en experiment open te houden.
- Help de kinderen de resultaten van hun experimenten naast elkaar te leggen, te selecteren en beoordelen.
- Besteed tussentijds aandacht aan de functie van het broodje: is het reclame, een grap of zo echt mogelijk bedoeld.
- Laat ze ook onderzoeken op welke manieren de onderdelen op het broodje kunnen worden gestapeld.
- Besteed in de laatste fase aandacht aan de 'finishing touch' als antwoord op de vraag; hoe ligt alles er het mooiste op (garnering).
- Als de eerste kinderen klaar zijn vertel je ze dat je de beste kok herkent aan de wijze waarop hij/zij de keuken netjes houdt, nadat de gerechten klaar zijn: sorteren, ordenen, weggoaien, schoonmaken.

Nabeschouwingsfase

- De kinderen leggen hun broodje gezond op een donkerkleurige onderlegger op de tafel waar ze omheen gaan zitten.
- Zet daarop ook drie grote borden. Daarop komen drie soorten broodjes.
- Laat de kinderen vooraf nadenken welke drie soorten broodjes ze op die borden willen onderscheiden. Ofwel: *welke broodjes hebben wat met elkaar te maken, hebben iets hetzelfde?* De kinderen vertellen over de mogelijkheden die ze zien.
- Laat in een kringgesprek kinderen aan het woord hoe ze op hun broodje-idee gekomen zijn tijdens het werk. Wat heeft ze geholpen bij de stappen naar het eindproduct, wat hebben ze ontdekt en gevonden?
- Zijn ze tevreden? Is het echt, reclame of een grap?

Accenten of opmerkingen

Dit 'broodje gezond?' is natuurlijk een schitterende activiteit bij een thema als voeding. Het is een prachtig gezicht als de kinderen met open doosjes een soort automatiek kunnen stapelen waarin de broodjes worden geëxposeerd.